

Egy új munkabizottság alakuló ülése

Az MTA Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Tudományos Testülete Sportbiológiai, mozgásszervi, életmódkultúra, életminőség, egészség munkabizottsága alakuló, toborzó ülést tartott az újonnan felavatott Damjanich János Múzeum előadótermében, dr. Gelléri Dezső kardiológus főorvos, a Testület alelnökének vezetésével. Minden kezdet nehéz, hála dr. Madaras László és a múzeum munkatársai lankadatlan energiájának, sikerült megteremteni a feltételeket, és az elhangzott rangos előadások feleltették a kezdeti nehézségeket.

1. Dr. Kemény Csilla—dr. Horváth Sándor (DOTE, Debrecen): Egészség, életminőség.

Értékeléseket, elemzéseket, módszereket és ajánlásokat kaptunk a magyar életminőség megromlott helyzetének biztos megjavítására.

2. Dr. Buda Béla (SOTE, Budapest): A testnevelés és sport mentálhigiénéje: előadás a testnevelés és sport személyiségfejlesztő, stabilizáló szerepéről, illetve a szocializációs pszichiátriai, addictológiai, deviáns magatartási formák megelőzésében és terápiájában fontos hatásokról.

3. Dr. Csabai Csaba (OSEI — Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Sportorvosi Intézet): A testnevelés és sport sportorvosi szempontjai

A jelenlévő szakemberek, testnevelők, orvosok, edzők, pszichológusok egymásra mutogatása helyett a testnevelés és sport, valamint az egészségnevelés fontosságát emelte ki az ifjúság nevelésében mint egyenrangú, sőt prioritást érdemlő, a fejlődést garantáló tevékenységet. Ehhez azonban az egyes szakemberek és kompetenciák egyenrangú, korszerű együttműködése, „korszerű team” tevékenysége szükséges. A testi nevelés biológiai, élettani, egészségügyi, pedagógiai, társadalmi, lélektani stb. folyamat, melynek tárgya a fejlődő gyermek — ezért fontos, hogy az egyenlő esélyek elve alapján garantált, egyénre optimalizált formákat és alternatívákat megteremtünk. A gyerekek diszkriminálása a nevelési folyamatban a demokrácia biztos tagadását és lehetetlenné válását eredményezi.

4. Dr. Veres Edit (Hétfényi Géza Kórház, Szolnok): Jász-Nagykun-Szolnok megye cardiovascularis rehabilitációjának hét éves tapasztalatai

Az Országos Kardiológiai Intézet és a

Magyar Szívegyesület módszertani és anyagi segítségével működő tevékenység tiszteletet parancsol mind a betegek, mind az együttműködő szakemberek számára. Hét év után heti 3x2 óra tréning a súlyos, életveszélyes állapotba került szívbetegnek egészségének stabilizációjáról hallottunk mentális és fizikális értelemben az életminőség és életmódkultúra lényeges, éveket adó javulásáról. Az előadás figyelemfelkeltés volt a nép-egészségügy felelősei számára. A preventív, rehabilitációs hálózat igény szerinti fejlesztése a járható út az áldatlan megbetegedési és halálozási helyzet kiküszöbölésére.

5. Dr. Torday Zsigmond (nyugdíjas belgyógyász, MÁV Kórház, Szolnok): Modern táplálkozás — sporttáplálkozás

A nagy gyakorlattal és elméleti fejtegetéssel megszerkesztett előadás utolsóként is nagy visszhangra talált a hallgatóság körében. Az életmódkultúrát, életminőséget is alapjában meghatározó téma a lakosság hagyományos szokásaiban, de a nem fertőző halált okozó szív és agyi érmegbetegedések rizikójának fontos tényezője, de lényeges szempont az egészségért végzett optimalizált fizikai aktivitás, nem utolsósorban az élsportolók teljesítményének támogatásában. Az egészséget szintentartó és segítő optimális testsúly megfelelő minőségi és mennyiségi követelményeket feltételez, a korszerű, sportszerű táplálkozásban.

A debreceni DAB és a szegedi SZAB sportbiológiai és mozgásbiológiai munkabizottságok megnevezését és tevékenységét „életmódkultúra, életminőség, egészség” téma megnevezéssel kibővítettük, hangsúlyozva interdiszciplináris jellegét. Egyben azt is, hogy elsősorban a testnevelés, sport, egészség Jász-Nagykun-Szolnok megye régiójában kialakítandó igényeit, normáit, azok innovációját, szakszerű segítségét akarjuk elérni.

Élő kapcsolatot tartunk elsősorban a DAB és SZAB munkabizottságaival, de a pécsi, veszprémi, miskolci bizottságok mellett a Magyar Tudományos Sporttanács tevékenységét, ajánlásait és kapcsolatait is komolyan vesszük.

Szervezési problémáink miatt jelenleg kéthavonként — később havonként, ha a tagság is úgy dönt — tervezzük összejöveteleinket. Jelenleg 21 ajánlott témából választhatunk, de a társ munkabizottságok legjobb előadóira is számíthatunk, és a tagság öntevékenységére is.

Orvosok, pedagógusok, sportszakemberek,

igazgatási, jogi, környezetvédelmi, pszichológiai, szociológiai, gazdasági, kereskedelmi, kulturális stb. érdeklődésű egyének és csoportok, de bármely más érdeklődő és pártoló személy együttműködésére és tagságára számítunk. Tevékenységünk létjogosultságát, céljait és értelmét a Nobel-díjas Szentgyörgyi Albert értékelésével jellemezzük: „Modern államot a dolgok alapos ismerete nélkül vezetni lehetetlen. Ma az egész államvezetés két részre kell, hogy oszoljon: a dolgok megismerése és megértése — ez a tudomány dolga — az eredményeknek az életbe való átültetése — ez a politika dolga. A tudás és jószándék harcában a tudósnak és tudománynak is ott a helye az élen. De társadalmat építeni és újjáépíteni tudomány

nélkül nem lehet. A tudomány alapján, elsősorban a természettudományén fejlődhetik az ipar, mezőgazdaság, kereskedelem, az egész társadalom. A modern államban a politikus feladata tulajdonképpen nem más, mint a tudomány eredményeinek az életbe való átültetése.

Ezért tudománynak és politikának kéz a kézben kell haladnia és a tudomány műhelyének ott a helye közvetlenül az államvezetés műhelye mellett.”

Tevékenységünket a fentiek szellemében a kölcsönös segítség és együttműködés mellett elsősorban régióink felvirágoztatásáért kívánjuk végezni.

dr. Csabai Csaba

KÖNYVISMERTETÉSEK

Holló László, a művész és az ember

Holló László sohasem volt mellőzött művész, de ajánrozott sem. Ha talán szerencsésebb helyen születik (Franciaország, Németország, Itália), vagy e szerencsésebb helyek valamelyikén, melyeket önképzési céllal be is járt és éveken át tanulmányozott, mégha idegenként is de ottmarad, mint kortársai közül nem egy (Kandinszkij, Soutine, Modigliani és még sorolhatnánk), talán ma egy Vasarely méretű és kisugárzású művészt tisztelhetne benne a világ. Ő ugyan — mint ahogy azt e kötet egyetlen művészeti értékelését nyújtó cikkében Pogány Ö. Gábor sugalmazza — e kategóriába sorolható lenne, vagyis, „... egyidejűen látta az európéer útkeresők vívmányait, mégsem hitte el, hogy neki is affélet kell csinálnia”. Pedig tehette volna. Hiszen — mint ahogy ugyanebben a méltatásban olvashatjuk, „...életrajzírói, publicistái olvasmányos részleteket szentelnek a párizsi epizódnak, Polanova-Volakovszky szabadiskolájában, Colarossinál folytatott műtermi foglalatosságának, kitérnek az Őszi Szalonnal, a kizsúrizettek, a függetlenek szalonjának vitáira, írnak a műteremházról, ahol Foujita és Modigliani szomszédságában lakott, ismeretségéről Archipenkoval, Chagall-lal...”

Holló László azonban Párizs, Európa helyett hazatért. S nem lett belőle — legalábbis a világ előtt a nagyvilág előtt, —

olyan közismert ember, mint Teller Ede vagy Neumann János a maguk szakterületén.

Ő azt az utat választotta, amit annyian mások e kis hazából. Azt, amit Kodály Zoltán a róla elnevezett debreceni zeneiskolának, azok tanárainak és növendékeinek úgy fogalmazott meg programként, hogy a feladat az: „szólásra bírni a néma berkeket”.

Holló ezt tette. Debrecenben telepedett le, ahol még a magyar átlagnál is színtelenebb volt érkezésekor a képzőművészi élet. De ő színt vitt bele jó félszáz éven át. Nemcsak e felvállalt feladat igényes teljesítése miatt, hanem azért is, mert itt érezte igazán jól magát, itt tudta igazán jeles festményeit-rajzait megkomponálni. Az őt inspiráló, ismert környezetben.

Volt a magyar piktúrának más, hozzá hasonló kacifántos egyénisége is: Koszta József. Ő is tudott mindent. Ő is, ha külföldre kerültek munkái, azonnali figyelmet keltett képeivel, mint Holló. Ő is egy alföldi város vonzáskörébe visszavonulva alkotta csodálatos képeit. Magányban, társak nélkül. Amit végül azért hivatalosan is tudomásul vettek és elismertek. A frissen létesített legnagyobb kittüntetéssel, a Kossuth-díjjal, melyet az egész magyar képzőművész társadalomból ő kapott meg elsőként.

Amde a két művész között alkati különbségek is voltak.

Kosztát kortársai magába visszavonuló, mindenkitől elzárkózó harapós „hörcsögnek”